

Zeist, 03 november 2011

Betreft: Gemeentefinanciën, overheveling van taken en herverdeling Gemeentefonds

Geachte heer Donner,

Op 28 oktober is het Platform Middelgrote Gemeenten (PMG) in vergadering bijeen geweest en heeft gesproken over de voorstellen van het Kabinet tot wijziging van het verdeelsysteem van het Gemeentefonds.

Het PMG heeft 32 middelgrote gemeenten (gemiddeld 35.000-80.000 inwoners) als lid¹ en staat model voor ca. 75 gemeenten met ruim 5,5 miljoen inwoners.

Wat we gemeen hebben is een sterke eigen identiteit, een regionale functie voor omliggende kleinere gemeenten en een schakelfunctie richting grotere gemeenten.

Doel bij de aanpassing van de systematiek is een eerlijker verdeling van het Gemeentefonds.

Als belangrijke uitgangspunten stelt het PMG dat Gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor hun financiële huishouding. Dat is mede mogelijk doordat wij grote autonomie over de besteding van de middelen hebben en dat ook dienen te houden. Wij onderschrijven uw visie op de rol die gemeenten als eerste overheid hebben te vervullen en uw motto "Je gaat er over of je gaat er niet over". Tevens zijn wij van mening dat de taken die u naar de Gemeenten wenst te decentraliseren uitstekend door ons uitgevoerd kunnen worden. Wij staan dicht bij onze inwoners en kunnen lokaal maatwerk leveren, om iedereen zo goed mogelijk te laten participeren in onze maatschappij.

In het licht van bovenstaande hebben wij een aantal zorgpunten:

Ten eerste zorgen over de specifieke positie van Middelgrote Gemeenten. Deze grote groep gemeenten, qua aantal en inwonertal, vervult op deelterreinen een regiofunctie. Daarnaast ervaren wij dat omliggende kleinere gemeenten juist nu aansluiting zoeken bij onze gemeenten om de nieuwe taken samen effectief uit te kunnen voeren. In de huidige verdeelsystematiek van het Gemeentefonds is voor die punten onvoldoende aandacht. Voor het welslagen van de voorgenomen decentralisaties op de terreinen van jeugdzorg, begeleiding en werken naar vermogen is dat wel een belangrijke randvoorwaarde. Een tweede zorgpunt is de soms, procentueel, zware belasting die bepaalde doelgroepen op onze Gemeenten leggen. Met andere woorden: voor doelgroepen die procentueel oververtegenwoordigd zijn in de gemeente is geen aandacht in het Gemeentefonds. Als derde punt vinden wij u voornemen over de normbedragen nog onduidelijk. Wij uiten onze zorg over uw voornemen de verdeelsleutels meer te politiseren.

¹ Barendrecht, Barneveld, Coevorden, De Bilt, De Ronde Venen, Doetinchem, Goes, Harderwijk, Heerenveen, Heerhugowaard, Hellevoetsluis, Hof van Twente, Hoogeveen, Kampen, Kerkrade, Nieuwegein, Noord-Oostpolder, Oldambt, Overbetuwe, Papendrecht, Pijnacker-Nootdorp, Raalte, Ridderkerk, Roermond, Soest, Stichtse Vecht, Terneuzen, Utrechtse Heuvelrug, Veldhoven, Velsen, Waalwijk, Winterswijk, Zeist

In de Brief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 28 september concludeert de Minister dat er blijkbaar onredelijke verdeelsleutels in het Gemeentefonds zitten. Specifiek wijst hij daarbij op de vaste uitkering voor de G4 die volgens onderzoek geen passende onderbouwing meer kent. Daarnaast refereert hij aan grote afwijkingen van de normbedragen.

Wij begrijpen die redenering en onderstrepen daarom de noodzaak van een spoedige, maar zorgvuldige heroverwegingsoperatie.

Tegelijk met een nieuwe opzet van het Gemeentefonds worden de Gemeenten ook geconfronteerd met de decentralisatie van zeer belangrijke taken voor onze inwoners. Die beide operaties kunnen elkaar verstoren. Voor dat punt vragen wij nadrukkelijk aandacht. Belangrijk uitgangspunt vinden wij: Kwaliteit gaat voor snelheid.

Bij de decentralisatie is een tijdspad aangegeven waar Gemeenten zich op richten. De herverdelingsoperatie van het Gemeentefonds zou daar rekening mee moeten houden. Indien wij ons samen inzetten, moet het mogelijk zijn beide operaties zodanig uit te voeren dat zij elkaar versterken en in één slag de best mogelijke en eerlijke uitkomst geven.

Het proces van het onderzoek naar en de aanpassing van de verdeelsystematiek stelt ons in dit opzicht echter nog niet helemaal gerust. Concreet wijzen wij op twee punten:

1. Na de eerste fase van het onderzoek naar de verdeelsystematiek is weliswaar de bestuurlijke afstemming gezocht met gemeenten, maar de tweede fase is al van start gegaan nog voordat de uitkomsten en gevolgen van de eerste fase en de bestuurlijke afstemming daarover duidelijk zijn. Er leven nog veel onduidelijkheden en vragen.
2. Gemeenten en het kabinet worden uitgangspunten over de verdeling voorgelegd, terwijl de gevolgen daarvan voor de normbedragen nog geheel onduidelijk zijn. Uw consultatiebrief van 28 september bevat nog weinig tot geen houvast voor de nieuwe omvang van de algemene uitkering per gemeente. Een besluit over de uitgangspunten kan naar onze overtuiging alleen plaatsvinden als daar meer zicht op bestaat.

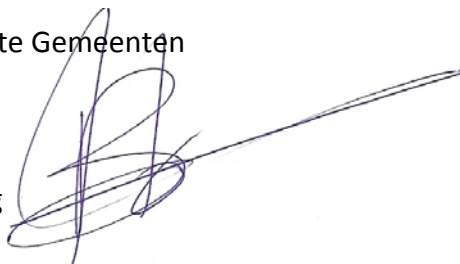
Om beide grote operaties te laten slagen zijn wij van mening dat intensief overleg nodig is. Wij vragen daarbij uw aandacht voor de specifieke situatie van Middelgrote Gemeenten.

Wij verzoeken u dan ook op korte termijn een overleg met u en de Staatssecretaris van Financiën te organiseren om onze zorgpunten toe te lichten.

Deze brief sturen wij ook naar de Staatssecretaris van Financiën en Premier Rutte.

Hoogachtend,
Namens het Platform Middelgrote Gemeenten

B. Homan
Wethouder Utrechtse Heuvelrug
Voorzitter financiële pijler PMG

Tel. 0343 565608

Mail: ans.vanveenendaal@heuvelrug.nl

Website: www.middelgrotegemeenten.nl